

Maksejõuetuse teenistuse 2024. aasta esimese 7 kuu ülevaade riiklikus järelevalves

121 varatu äriühingu lähikondsed on tekitanud võlausaldajatele kahju kokku ligi 32 miljoni euro ulatuses

1. Maksejõuetuse teenistus uurib juriidilisest isikust võlgniku ja selle lähikondsete võimalikku seadusvastast käitumist maksejõuetuse tekitamisel või makseraskuste suurendamisel pankrotimenetlustes.
2. **2024. aasta 7 kuuga** on Maksejõuetuse teenistus läbi vaadanud kokku **121 varatu** äriühingu pankrotimenetlust. Nimekiri kõikidest varatutest äriühingutest, kes on Maksejõuetuse teenistusele 2024.aastal maakohtute kaudu uurimiseks saadetud on järgmine:

1. WRS Estonia OÜ
2. NANO HOUSE OÜ (likvideerimisel)
3. AVANSER Trading OÜ
4. Viru Spordikeskus OÜ
5. Simetra Construction OÜ
6. LR Vokof Group OÜ (likvideerimisel)
7. Getherstone Invest OÜ (likvideerimisel)
8. Osaühing Estonian Coffeehouse (likvideerimisel)
9. OÜ Aljas ja Co
10. Joyful Partners OÜ (pankrotis)
11. Thorn Plus OÜ
12. Tradenest OÜ
13. Caretime OÜ
14. PIRVELI OÜ (pankrotis)
15. Egico Eesti OÜ
16. Roneffa OÜ
17. QULAMO OÜ (pankrotis)
18. OÜ Põlva OOM (pankrotis)
19. OÜ Marine Industrial Group
20. Pitetzelka OÜ
21. Dissident OÜ
22. ABK Konstruktsioonid OÜ (pankrotis)
23. Vaboneart OÜ (pankrotis)
24. Trucklife Service OÜ
25. REC Plastik OÜ
26. OÜ Frank Kinnisvara
27. TÜ SambeWork (pankrotis)
28. Nordpro OÜ
29. SPAINEST OÜ (likvideerimisel)
30. WINE DINE PLUSS osaühing
31. Liveat OÜ (likvideerimisel)
32. pizzameistrite OÜ
33. OÜ Visioncraft
34. OÜ Ränikorp (likvideerimisel)
35. Kadaka Kaubanduse OÜ
36. NORDPAY Holding OÜ
37. Fidele Tehno OÜ
38. AMS Invest OÜ
39. Klinden OÜ
40. Ledkauplus OÜ
41. OÜ Campanula

42. OÜ Jaagupi Agro (pankrotis)
43. BSV TEENUS OÜ
44. Trailbest OÜ (likvideerimisel)
45. Hooldusjuht OÜ
46. OÜ Pinni Manufaktuur
47. Istello OÜ
48. 7Sky Group OÜ
49. T55 Group OÜ (pankrotis)
50. OÜ Smarteco Baltic (pankrotis)
51. VGP Engineering OÜ (likvideerimisel)
52. OÜ Rteenus (pankrotis)
53. A1 Ehitusviimistlus OÜ (pankrotis)
54. NP Technology OÜ
55. Rinaldo OÜ
56. Veschioja Arendus OÜ
57. OÜ PE ja A Grupp
58. Force OÜ
59. RAL NORD OÜ
60. MTÜ Stuudiotheater Ilmarine
61. Codelab OÜ
62. Paromreimek OÜ
63. GT4U Eesti OÜ (pankrotis)
64. One Beer Only OÜ
65. 3dStiil OÜ
66. Seitsmes Taevas OÜ
67. OÜ Rest Art Group
68. Agency E ja C OÜ
69. Lohusalu Restoran OÜ
70. VENTRUM BALT OÜ (likvideerimisel)
71. Ehirek OÜ
72. IMEPILT AS
73. MJ Peod OÜ (pankrotis)
74. Saxxos OÜ
75. Blue Motors OÜ (likvideerimisel)
76. A.D ZERUM OÜ
77. BaySun OÜ
78. OÜ Lihula Õmblus
79. OÜ Eesti Agroserviste
80. OÜ Tartuvaib
81. Vana Projekt OÜ
82. RoRo OÜ
83. OÜ Terane Tera
84. CryptoVenience OÜ
85. Molerec OÜ (likvideerimisel)
86. Nutikas Kool (pankrotis)
87. AfterWorks OÜ
88. Worldlife Estonia OÜ
89. OÜ Timar Puit (likvideerimisel)
90. OÜ Room Room
91. OU Wernona
92. New Generation Consulting OÜ
93. T & I OÜ
94. OÜ Walton

95. OÜ A 39 (likvideerimisel)
96. Kertu Ilutuba OÜ
97. MBNET OÜ (pankrotis)
98. Plasma Air Systems Corporation OÜ
99. OÜ Ehitajate tee 114a Rent
100. StarKatuse Ehitus OÜ
101. Lonitra OÜ
102. Rae Vili OÜ (pankrotis)
103. AUTEX AUTOTEENINDUS OÜ (likvideerimisel)
104. Prink Panter OÜ (pankrotis)
105. GILDRY OÜ
106. UÜ Avaldus (pankrotis)
107. OSAÜHING VLAERI
108. Bandarahena Thoranagoda OÜ
109. OÜ SVH (likvideerimisel)
110. OÜ Q Finants (likvideerimisel)
111. DAHALL OÜ
112. Bonham OÜ
113. Lahe Suts OÜ
114. JTViaPalma OÜ
115. AMC Holding OÜ
116. OÜ AndmeNet
117. OÜ KALMERTI
118. OÜ Pell Labs
119. Sushi Shop OÜ
120. Scuderia Bello OÜ (pankrotis)
121. Family Estate OÜ (pankrotis)

3. Neist 33 äriühingut on jätnud tasumata osakapitali sissemakse st teinud äri Eestis üldse ilma kapitalita.
4. Enim pankrotiavaldusi on esitanud äriühingute suhtes, kes tegutsevad **ehituse, tootlustamise (restoranid, kohvikud) ning mootorsõidukite ja masinate (sh põllumajandusmasinad) müügi, parandamise või tootmise valdkonnas**.
5. Maksejõuetuse teenistus on aastal 2024 tuvastanud järgnevad enim levinud juhtimisorganite ja raamatupidamise eest vastutavate isikute **rasked juhtimisvead ja rikkumised** nende 121 varatu äriühingu osas:
 - a) 84 juhul st ligi 70% juhtudest ei ole äriühingu juhtorgani liikmed esitanud õigel ajal kohtule pankrotiavaldust. 44% võlgnikest esitab pankrotiavalduse kuni 6 kuud hiljem ja 26% võlgnikest rohkem kui kaheaastase hilinemisega.
 - b) Varatul äriühingul puudub või on puudulikult peetud raamatupidamine - seda 44 juhul.
 - c) Äriühingu juhatuse liikmed on teinud lisaks pankrotiavalduse õigeaegsele esitamata jätmisele muid raskeid juhtimisvigu, näiteks raamatupidamise korraldamata jätmine 44 juhul, maksude väärarvestus või maksude tasumise vältimise skeem 16 juhul, äriühingu raha kasutamine ettevõtlusega mitteseotult ja vara äriühingust väljaviimine 50 juhul ja ettevõtte üleminek (uue äriühingu asutamisega) 8 juhul.
 - d) Varatutel äriühingutel on majandusaasta aruanded esitamata - seda 36 juhul, viimast majandusaasta aruannet pole esitatud 12 juhul, kahe viimase majandusaasta aruannet pole esitatud 9 juhul, kolme viimase aasta aruannet - 6 juhul, nelja kuni 21 aasta majandusaasta aruannet - 9 juhul.
 - e) Nõrk või puuduv äriplaan, sh inimese oskamatus äri teha ja äriühingut juhtida on tulnud ilmsiks 57 juhul st 47%.
 - f) Varatu äriühingu maksejõuetuse põhjuseks võivad olla ka muud asjaolud, näiteks väliskeskkonna teguritest tingitud probleemid (koroonapiirangud, sõjast tingitud sanktsioonid, ehitusmaterjalide hinna tõus, energia-, tooraine ja tööjõu hinna tõus muud väärarvatu jõu tegurid) – seda 24 juhul st ca 20%.

- g) Ostjad jätsid äriühingule tasumata ja suur sõltuvus ühest kliendist - 13 juhul.
- h) Kulukad õigusvaidlused, erimeelsused osanike vahel, ühinemiste skeemi kasutamine, äriühingute hülgamine- 13 juhul
6. Kõige vanem pankrotiavalduse esitanud ühing oli asutatud 1989.aastal. **Kõige rohkem esitasid pankrotiavaldusi aastatel 2015-2020 asutatud ühinged.**
7. Nende **121** varatu äriühingu lähikondsed¹ on tekitanud võlausaldajatele ja Eesti ühiskonnale kahju kokku ligi **32 miljoni euro ulatuses**. Teisisõnu jätab üks varatu äriühing oma juhtide käitumise kaudu keskmiselt maha umbes **26 500 eurot** võlgu (st tekitab teistele turuosalistele kahju).
8. Äriregistri andmetel on **Eestis kokku 607 (kuussada seitse)** juriidilist isikut **pankrotis seisuga 30. juuni 2024.**
9. Maksejõuetuse teenistuse algatusel ja koostöös pankrotihalduritega viiakse praegu läbi **18 varatu äriühingu pankrotimenetlust avaliku uurimisena.**
10. Nimekiri riikliku järelevalvena läbiviidavatest avalikest uurimistest on kättesaadav siin: <https://maksejõuetus.konkurentsiamet.ee/riiklik-jarelevalve/riiklik-jarelevalve/avalikud-uurimised> Lühidalt neist allpool:
- 10.1. Stemwood OÜ** – tegeles mööbli tootmisega. Võlgniku endine juhatuse liige ja ainuosanik oli Andres Purgats. Maksejõuetuse teenistuse hinnangul ei olnud Stemwood OÜ saneerimiskõlblik ettevõtte. Kannatada on saanud paljud võlausaldajad. Menetluses on esitatud mitmeid hagiid pankrotivara tagasivõitmiseks.
- 10.2. Osaühing Promantes** – tegeles rõivaste tootmise ja müümisega. Võlgniku endine juhatuse liige oli Kalev Protten. Menetluses selgus, et raamatupidamine on olnud aastaid puudulik, maksude deklareerimis- ja tasumiskohustus ei ole täidetud korralikule ettevõtjale kohaselt. Maksejõuetuse teenistus on juhatuse liikme Kalev Protteni suhtes esitanud kohtule ärikeelu taotluse.
- 10.3. Mostox OÜ** – tegeles eriehitustöödega. Avalik uurimine algatati, kuna juhatuse liikmete Deniss Mhajani ja Kristina Moroz tegevuses ilmnisid rasked juhtimisvead. Menetluses selgus, et raamatupidamine on puudulik, maksude deklareerimis- ja tasumiskohustus ei ole täidetud korralikule ettevõtjale kohaselt, on tehtud ettevõtlusega mitteseotud tehinguid lähikondsete vahel. Maksejõuetuse teenistus on esitanud endiste juhatuse liikmete Deniss Mhajani ja Kristina Moroz suhtes kohtule ärikeelu taotluse.
- 10.4. Invert Invest OÜ** - tegeles mootorsõidukite parandamise ja kasutatud sõiduautode müügiga. Võlgniku endine juhatuse liige oli Rain Ojaveer. Probleemide tekkimisel eraisikust tarbijaga sai juhatuse liikmeks Taivo

¹ Pankrotiseaduse § 117 määratleb võlgniku lähikondsete mõiste.

(1) Füüsilisest isikust võlgniku lähikondsed on:

1) võlgniku abikaasa, isegi kui abielu on sõlmitud pärast tagasivõidetava tehingu tegemist, samuti endine abikaasa, kui abielu on lahutatud aasta jooksul enne selle tehingu tegemist;

2) isik, kellel on võlgnikuga ühine majapidamine või kellel oli võlgnikuga ühine majapidamine viimase aasta jooksul enne tagasivõidetavat tehingut;

3) võlgniku ülenejad ja alanejad sugulased ja nende abikaasad;

4) võlgniku õde, vend ja nende alanejad sugulased ja abikaasad;

5) võlgniku abikaasa ülenejad ja alanejad sugulased, abikaasa õde ja vend.

(2) Juriidilisest isikust võlgniku lähikondsed on:

1) juriidilise isiku juhtorgani liige, likvideerija, prokurist ja raamatupidamise eest vastutav isik;

2) juriidilise isiku aktsionär või osanik, kellele kuulub rohkem kui 1/10 aktsiate või osadega määratud häälest;

3) juriidilise isiku osanik või liige, kes vastutab võlgniku kohustuste eest täiendavalt oma varaga;

4) äriühingu tütarettevõtja ja selle juhtorgani liige;

5) füüsiline või juriidiline isik, kellel on võlgnikuga ühine oluline majanduslik huvi;

6) käesoleva lõike punktides 1–4 nimetatud isikute käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud lähikondsed.

(3) Kohus võib lugeda võlgniku lähikondseks ka käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud võlgnikule lähedase isiku.

Israel. Endise juhatuse liikme vastu on esitatud hagi rahalise kohustuse tagasivõitmiseks. Menetluses selgus, et maksude deklareerimiskohustus ei ole täidetud korralikule ettevõtjale kohaselt.

10.5. Helperon Ehitus OÜ - tegeles ehitustöödega. Avalik uurimine algatati, kuna juhatuse liikmete Aleks Sai, Galyna Pavlova, Eduard Skorobogatov tegevuses ilmnemise rasked juhtimisvead. Ei ole esitatud raamatupidamise dokumente ja selgusid kahtlased raha ülekanded seotud isikutele ning varade müük alla omahinna. Maksejõuetuse teenistus on esitanud kohtule juhatuse liikmete suhtes ärikeelu kohaldamise taotluse.

10.6. Scandinavian Group OÜ – tegeles ehitustöödega ja (võõr)tööjõu vahendamisega. Avalik uurimine algatati, kuna juhatuse liikme Vitali Bogachevi tegevuses ilmnemise äriühingu juhtimisel rasked juhtimisvead, maksude deklareerimis- ja tasumiskohustus ei ole täidetud korralikule ettevõtjale kohaselt ei Eestis ega ka Soomes. Maksejõuetuse teenistus esitas Vitali Bogachevi suhtes ärikeelu kohaldamise taotluse, mille kohus rahuldab. Vitali Bogachev on asunud võlausaldajatele tekitatud kahju kohtus kinnitatud maksegraafiku alusel tagasi maksma.

10.7. osaühing MOVE - tegeles elektrigeneraatorite müügiga. Avalik uurimine algatati, kuna juhatuse liikme Andres Jürimäe tegevuses ilmnemise rasked juhtimisvead, äriühingu raha kasutamise isiklikuks otstarbeks, tarbijate petmine, raamatupidamise puudulikkus, uue äriühinguga tegevuse jätkamine. On algatatud kriminaalasi. Maksejõuetuse teenistus taotles isikule ärikeelu rakendamist. Maakohus ei rahuldanud taotlust. Ringkonnakohtus rahuldab Maksejõuetuse teenistuse kaebuse ja kohaldas ärikeeldu. Andres Jürimäe on Ringkonnakohtu otsuse edasi kaevanud Riigikohtusse.

10.8. VIGO GROUP OÜ - tegeles ehitusega. Juhatuse liikmed Konstantin Petrov ja Aleksandr Parfjonov on teinud teadlikult äriühingu juhtimisel raskeid juhtimisvigu. Juhatuse liikmed jätsid esitamata õigel aja pankrotiavalduse ja nad kasutasid võlgniku töötajaid ning vahendeid turul eelise saamiseks teise endaga seotud äriühingu SanEstGrupp OÜ kasuks. Maksejõuetuse teenistus on esitanud taotluse ärikeelu kohaldamiseks juhatuse liikmete suhtes. Kohus on rahuldanud tagasivõitmise hagi ning kohtu menetluses on kasutuseelise hüvitamise nõue. Isikud ise leiavad, et nad ei ole teinud midagi valesti, kuna selline käitumine juhtidena on nende jaoks tavapärane.

10.9. EUDRL OÜ - võlgniku peamiseks tegevusalaks oli droonide ja hobitoodete müük, droonide hooldus ja parandus. Müük toimus peamiselt www.rcplanet.ee e-poe kaudu ja Tallinnas Ussimäe tee 12 asunud kontorkaupluses. Menetluses on esitatud ärikeelu kohaldamise taotlus ja kriminaalmenetluse algatamise avaldus, kuna juhatuse liige on teinud raskeid juhtimisvigu. Maksude deklareerimata ja tasumata jätmise, maksejõuetuse olukorras e-poe avatuna hoidmine, ostjatelt tellimuste ja raha vastuvõtmine, ostjate nõuete ignoreerimine ning raha tagastamata jätmise, sama majandustegevusega jätkamine uues äriühingus koos võlgniku alt soetatud varudega kinnitavad, et juhatuse liige Artur Butkevitsus eksitas ostjaid ja temal puudus igasugune tahe võetud kohustusi täita. Artur Butkevitsus jätkas sama majandustegevusega ESRC Distribution OÜ-s. Artur Butkevitsus asutas 26.07.2022 uue äriühingu ESRC Distribution OÜ (16541873), kasutades kuni 2023.a. märtsini sama e-posti aadressi info@rcplanet.ee ja sama kodulehte www.rcplanet.ee.

10.10. Ärieksperdi OÜ - võlgniku pankrotiavalduse kohaselt toimus 20.05.2019. a võlgniku tegevuskohaks olnud üüripinnal ulatuslik tulekahju. 2019-2020.a. hüvitas kindlustus võlgnikule tekkinud kahju, mis suuremas osas kanti seotud isikute arvelduskontodele. Pankrotiavalduse esitamise asemel ja aasta hiljem sai äriregistri andmetel 05.01.2022 võlgniku juhatuse liikmeks Arno Tara isa Ants-Lembit Tara. Viimane on Maksejõuetuse teenistusele teatanud, et ta on haige pensionär ning ei tea midagi Ärieksperdi OÜ nime kandvast äriühingust. Ants-Lembit Tara on 2022. a märtsi algul märgitud Äriregistrisse veel kolme Arno Taraga seotud äriühingu likvideerijana. Menetluses on tuvastatud endise juhatuse liikme Arno Tara poolt teadlikult tehtud rasked juhtimisvead, isiku suhtes on teenistus esitanud ärikeelu kohaldamise taotluse ja haldur kahju hüvitamise hagi.

10.11. OÜ Estonian Coffeehouse - populaarse pitsarestorani Attimo endise juhatuse liikme Paolo Moglia sõnade kohaselt oli sulgemise põhjuseks tööjõu puudus. Samas selgus menetluses, et äriühingust on välja viidud ca 70 000 eurot sularaha ja tehtud ettevõtlusega mitteseotud kulutusi, täpsustamist vajab ka vara koosseis ja saatus. Menetluses on esitatud rahaline nõue juhatuse liikme vastu kahju hüvitamiseks pankrotivõlgnikule.

10.12. REC Plastik OÜ - kasutatud plastikuga tegelev äriühing, mida juhtis Jaanus Epro. Raamatupidamise puudumine, tehingud seotud isikutega, laenude andmise lähikondsetele, sularaha ettevõttest väljaviimine ja

ettevõtte juhtimine nagu enda rahakotti on tekitanud võlausaldajatele kahju. Juhatuse liige kaalub hetkel enda võimalusi kahju heastamiseks võlausaldajatele.

10.13. BSV Teenus OÜ - võlgniku tegevusalaks oli kaubavedu maanteel. Võlgniku juhatuse liige Aivo Kaljumäe tegi selgelt ebaõige prognoosi, kui selgitas, et 2022.a. vahetas välja oma autopargi, s.t. müüs vanad autod, sest nende remondikulud olid väga kulukad ning liisis uued veokid. Võlgniku juhatuse liige selgitas kohtule vande andmisel, et tema prognoos oli ainult lootusel, et uute autodega kulud vähenevad. Tegelikud kulud suurenesid ca 10 korda, arusaamatuks jäi ka juhatuse otsus, langeva käibe tingimustes, võtta ettevõttele liisingusse 2022.a. novembris (pärast veokite liisimist) maastur Toyota Land Cruiser (150 series).

10.14. Eesti Agroserviste OÜ - võlgnikul tekkis 2023-I aastal suurem käibevahendite vajadus ning probleemi lahendas juhatus Joonas Lauri isikus erakordselt kõrge intressiga laenude võtmisega seotud isikutelt, mis võib olla ka üheks maksejõuetuse tekkimise põhjuseks. Samal ajal oli võlgnikul kassas üle 200 000 euro.

10.15. OÜ A 39 (likvideerimisel) - Prime Assets OÜ ühines maksukontrolli ajal OÜ-ga A 39. OÜ A 39 (ühendav ühing) ja Prime Assets OÜ (ühendatav ühing, registrikood 12798204) sõlmisid ühinemislepingu 01.03.2021. a ja ühinemisotsus on vastu võetud 16.03.2021. a. Arusaamatuks jääb, millistel majanduslik põhjustel oli kahe ühingu ühinemine vajalik. 22.04.2021. a on osaniku otsusega lõpetatud OÜ A 39 tegevus ja juhatuse liikme Erik Lakernikovi asemel asus ühingut likvideerima Lauri Hansberg. Maksejõuetuse teenistus leiab, et Erik Lakernikov ei ole tegutsenud OÜ A 39 (pankrotis) juhatuse liikmena heas usus ja äriühingu huvides, ta on esitanud maksudeklaratsioonides ebaõigeid andmeid, jätnud tasumata maksukohustused ning korraldamata äriühingu raamatupidamise, esitamata pankrotiavalduse ning rikkunud muuhulgas koostöökohustust riiklikus järelevalvemenetluses. Maksejõuetuse teenistus on esitanud endise juhatuse liikme Erik Lakernikovi ja likvideerija Lauri Hansbergi suhtes kohtule ärikeelu taotluse.

10.16. Trucklife Service OÜ - võlgniku omakapital ei ole kunagi vastanud seaduses sätestatud nõuetele. Võlgnik on alates 2019.a iga majandusaasta aruande tegevusaruandes märkinud, et järgmisel aastal võetakse juhtkonna poolt kasutusele meetmed netovara väärtuse tõstmiseks. Võlgnik võis tegutseda teise seotud isiku tegevuse eelistamiseks ning seetõttu ei võtnud juhatus ka midagi ette olukorra parandamiseks, pannes sellega toime raske juhtimisvea. Kontrollimist vajavad sularahas tehtud tehingud ja nende seotus ettevõtlusega.

10.17. Saxxos OÜ - võlgnik on asutatud 08.03.2023.a, tegeles väidetavalt rõivaste müügiga. Juhatuse liikmeks oli Annely Protten. Võlgniku tegevus oli üürike, kuskil 10 kuud ja makseraskused üüri tasumisega tekkisid juba kolmandal tegevuskuul. Võlgniku juhatuse liige võib olla oma tegevusega kahjustanud võlgnikku, tehes iseendale ülekandeid ca 40 000 eurot.

10.18. GT4U Eesti OÜ (pankrotis) - võlgnikul tekkis suur kahjum juba 2021. majandusaastal, mille tulemusel muutus omakapital negatiivseks. Ei ole selge, millisel põhjusel võlgniku varad on sellises ulatuses vähenenud arvestades, et võlgniku kohustused ei ole sellises ulatuses vähenenud, pigem on kohustused suurenenud. Võlgniku juhatuse liige Tiit Kurvits on võtnud äriühingust välja sularaha suurusjärgus 120 000 eurot, mille seos ettevõtlusega vajab selgitamist. Võlgnikul oli vara, mille asukoht on halduri hinnangul käesoleval hetkel teadmata.

11. Maksejõuetuse teenistusel on õigus Eestis ausa ettevõtluskeskkonna tagamiseks pöörduda kohtusse ärikeelu kohaldamiseks. Maksejõuetuse teenistus võib taotleda kohtult ärikeelu kohaldamist võlgniku lähikondsete suhtes. **Ärikeelu väärilised võiksid Maksejõuetuse teenistuse arvates olla Eestis hetkel (7 kuu info pinnalt 121 menetluses) vähemalt 26 (kakskümmend kuus) inimest kui varatu äriühingu lähikondset (st raamatupidamise eest vastutavad isikud, juhtorgani liikmed, sh likvideerija ülesannetes).**

12. Kui ilmneb, et võlgnik või võlgniku lähikondne on seoses maksejõuetuse tekkimisega pannud toime kuriteo tunnustega teo, teatab Maksejõuetuse teenistus sellest prokurörile või politseile kriminaalmenetluse alustamise otsustamiseks. Kuriteoteateid on koostöös pankrotihalduritega koostamisel või esitanud **ligi pooltes avalikes uurimistes.**

13. Samuti uurib Maksejõuetuse teenistus varatute ühingute sularahatehinguid ning teavitab kahtlastest sularahatehingutest Rahapesu Andmebürood. Tehinguid sularahaga tuvastas teenistus ligi **2,7 miljoni** euro ulatuses.
14. Maksejõuetuse teenistus tuletab äriühingute juhtidele ning finantsjuhtimise ja raamatupidamise eest vastutavatele isikutele meelde, et **pankrotiavalduse õigel ajal esitamata jätmine on käsitletav raske juhtimisveana. Maksejõuetud juriidilised isikud ei tohi tsiviilkäibes osaleda ja teisi isikuid (tarbijaid, võlausaldajaid, maksuhaldurit jne) oma tegevusega kahjustada.**
15. **Iga inimene ei pea äri tegema.** Äri tegemise eelduseks on ühingu asutajal ja juhtivatel positsioonidel olevatel inimestel vajalikud ausust, hoolsust, kohusetunnet ja lojaalsust väljendavad isikuomadused, haridus ja haritus, sh rahatarkus. Need inimesed vastutavad äriühingu enda, selle töötajate ja teiste võlausaldajate ees. Võlausaldajaks on ka riik. **Arusaam, mille kohaselt enda sõlmitud lepinguid ei pea täitma ja teiste arvel põhjendamatute äririskide võtmine on normaalne käitumine, peab lõppema. Seda ei saa teha õiguslike sunnimeetmetega, vaid inimese enda käitumise muutmisega. See on laiemalt ärikultuuri ja usaldusväärse ühiskonna teema.**